

En historie om null

AKTUELT: «Historien til 0 er like fascinerende som den er betydningsfull,» skriver forskning.no. Nettstedet har intervjuet Paul Papatzacos, professor ved Institutt for matematikk og naturvitenskap ved Universitetet i Stavanger, om hvordan tallet null oppstod.

I store deler av matematikkens historie hadde man ikke noe nulltall.

Når matematikere i 1500-tallets Italia løste tredjegradslikninger, brukte de kun geometri. Datidens løsning er derfor en imponerende prestasjon, hvor den ukjente i tredje potens (x^3) ses på som volumet til en kube. Men da man skulle løse fjerde- og femtegradslikninger, var de geometriske metodene ubrukelige

Matematikerne måtte legge fra seg geometrien og konsentrere oppmerksomheten om tall og deres egenskaper. I denne prosessen oppfant man nulltallet på nytt. Man hadde nemlig behov for nullens helt spesielle egenskaper.

– *Hadde datidens mennesker noe praktisk behov for å løse disse avanserte likningene?*

– Nei. Historikerne er enige om at det handlet om matematisk spekulasjon og intellektuell prestisje,

sier Papatzacos.

– *Så hvem skal ha æren for nulls endelige gjennombrudd?*

– Jeg skulle ønske det var én stor matematiker som fant opp 0 i Europa, men det finnes ingen slike navn i de historiske kildene. Begrepet om et null-tall utkrystalliserte seg gjennom flere personers bidrag over tid, deriblant Chuquet, Napier og Descartes.

Hele artikkelen kan leses på forskning.no.